

ZADANIA OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

I. Przygotowanie organów administracji publicznej w tym działania ukierunkowane na:

- zapewnienie ciągłości działań organów administracji publicznej
- organizowanie szkoleń i ćwiczeń organów ochrony ludności i podmiotów ochrony ludności,
- przygotowanie do działania w przypadku wystąpienia zagrożenia(zapewnienie spójności działań militarnych i pozamilitarnych w obronie państwa).

II. Przygotowanie ludności do właściwego zachowania się w sytuacji wystąpienia zagrożenia przez:

- **INFORMOWANIE** obywateli o potencjalnych i aktualnych zagrożeniach
- **EDUKOWANIE** ludności w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej
- **INSTRUOWANIE** obywateli o zasadach zabezpieczenia przed zagrożeniem i postępowania w sytuacjach zagrożenia, w szczególności w zakresie budowania społecznej odporności, udzielania pierwszej pomocy i ewakuacji,
- **URUCHOMIENIE** mechanizmów społecznej odporności.

III. Działania związane z MOŻLIWOŚCIĄ WYSTĄPIENIA zagrożenia,

- ocena ryzyka oraz zdolności jego minimalizowania i monitorowania,
- przygotowanie do reagowania na zagrożenia,
- **planowanie i przygotowanie warunków do ewakuacji ludności, a także MIEJSC DORAŻNEGO SCHRONIENIA ORAZ BUDOWLI OCHRONNYCH,**
- planowanie zabezpieczenia dóbr kultury oraz mienia,
- zapewnienie tworzenia rezerw materiałowych i finansowych
- planowanie i przygotowanie przekształcenia podmiotów ochrony ludności w podmioty obrony cywilnej,
- tworzenie warunków do utrzymania łańcucha dostaw niezbędnych towarów, usług i świadczeń,
- przygotowanie na zagrożenia powstałe w wyniku zmiany klimatu;

IV. Działania związane z WYSTĄPIENIEM zagrożenia

- WYMIANA I ANALIZA INFORMACJI, w tym pochodzących z systemów wykrywania zagrożeń,
- REAGOWANIE, PODEJMOWANIE INTERWENCJI I DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH oraz UDZIELANIU ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ
- ROZPOZNANIE I OCENA ZAGROŻENIA,

- **POWIADAMIANIE, OSTRZEGANIE I ALARMOWANIE LUDNOŚCI,**
- **EWAKUACJA LUDNOŚCI, MIENIA I RUCHOMYCH DÓBR KULTURY,**
- OCHRONA LUDNOŚCI PRZED ZAGROŻENIAMI chemicznymi, biologicznymi, radiacyjnymi i jądrowymi oraz likwidacji skutków spowodowanych ich wystąpieniem,
- ROZPOZNANIE I OCENA ZAGROŻENIA,
- POWIADAMIANIE, OSTRZEGANIE I ALARMOWANIE LUDNOŚCI,
- EWAKUACJA LUDNOŚCI, MIENIA I RUCHOMYCH DÓBR KULTURY,
- OCHRONA LUDNOŚCI PRZED ZAGROŻENIAMI WYWOŁANYMI DZIAŁANIEM SIŁ PRZYRODY, w tym wynikającymi ze zmian klimatu,
- ochrona ludności przed zagrożeniami związanymi z występowaniem zwierząt wolno żyjących (dzikich) na obszarach zamieszkałych,
- ZAPEWNIENIE POMOCY DORAŻNEJ osobom poszkodowanym lub ewakuowanym,
- ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO,
- ZAPEWNIENIE FUNKCJONOWANIA PODMIOTÓW realizujących działania ratownicze, pomoc humanitarną i pomoc doraźną oraz podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej
- ZAPEWNIENIU FUNKCJONOWANIA INFRASTRUKTURY niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności oraz odpowiednich zasobów niezbędnych do zapewnienia ochrony ludności,
- UTRZYMANIE ŁAŃCUCHA DOSTAW niezbędnych towarów, usług i świadczeń,
- organizowanie i koordynowanie udzielania i PRZYJMOWANIA POMOCY HUMANITARNEJ,
- zapewnienie osobom poszkodowanym lub ewakuowanym, w zależności od ich potrzeb, pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, świadczeń opieki zdrowotnej,
- INFORMOWANIE RODZIN o poszkodowanych oraz pomocy w ich identyfikacji,
- DORAŻNE GRZEBANIE ZMARŁYCH.

Realizacja zadań odbywa się z uwzględnieniem odporności infrastruktury i zasobów, w tym na zagrożenia czasu wojny,

polegającej na zapewnieniu ciągłości działania w przypadku uszkodzenia bądź zniszczenia części infrastruktury lub zasobów, w tym przez ich zastępowalność.

ORGANY OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

TERYTORIALNE ORGANY OCHRONY LUDNOŚCI:

- **wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta,**
- **wojewoda,**
- **minister właściwy do spraw wewnętrznych;**

POZOSTAŁE ORGANY OCHRONY LUDNOŚCI:

- **marszałek województwa,**
- **minister kierujący działem administracji rządowej, któremu podlegają lub przez którego są nadzorowane: podmioty ochrony ludności, organy obsługiwane przez podmioty ochrony ludności.**

WÓJT (BURMISTRZ, PREZYDENT MIASTA), STAROSTA ORAZ WOJEWODA ODPOWIADAJĄ ZA REALIZACJĘ ZADAŃ OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ ODPOWIEDNIO NA OBSZARZE GMINY, POWIATU I WOJEWÓDZTWA

DO ZADAŃ WÓJTA (BURMISTRZA, PREZYDENTA MIASTA) NALEŻY (25 zadań):

KIEROWANIE I KOORDYNOWANIE na obszarze gminy, w ramach posiadanych kompetencji, realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej przez podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej,

NADZOROWANIE, w ramach posiadanych kompetencji, realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej przez podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze gminy;

ORGANIZOWANIE WSPÓŁPRACY MIĘDZY PODMIOTAMI ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze gminy;

OCENA WYKONYWANIA ZADAŃ ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze gminy **PRZEZ PODMIOTY** ochrony ludności, z którymi zawarł porozumienie lub wobec których wydał decyzję o uznaniu za podmiot ochrony ludności;

ZAWIERANIE ZE STAROSTĄ POROZUMIENIA LUB UMOWY O WSPÓŁDZIAŁANIU w zakresie realizacji zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej;

UDZIELANIE WSPARCIA W PRZYGOTOWANIU PODMIOTÓW ochrony ludności do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze gminy, w tym w zakresie wyposażenia w sprzęt i środki ochrony;

TWORZENIE I UTRZYMYWANIE, NA OBSZARZE GMINY, ZASOBÓW OCHRONY LUDNOŚCI ORAZ INFRASTRUKTURY niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zaopatrzenia w wodę;

WYDAWANIE PODMIOTOM OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ ZALECEŃ odnośnie do rodzajów i ilości zasobów ochrony ludności utrzymywanych przez te podmioty;

EWIDENCJONOWANIE PODMIOTÓW I ZASOBÓW ochrony ludności na obszarze gminy;

UZGADNIANIE Z KOMENDANTEM POWIATOWYM (MIEJSKIM) PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ ZASOBÓW GMINY PRZEZNACZONYCH DO WSPÓŁDZIAŁANIA NA OBSZARZE POWIATU;

WYZNACZANIE, ZAWIERANIE POROZUMIEŃ I WYDAWANIE DECYZJI O UZNANIU ZA PODMIOT OCHRONY LUDNOŚCI;

UDZIELANIE POMOCY DORAŻNEJ przy pomocy podmiotów ochrony ludności na obszarze gminy;

OPRACOWYWANIE WKŁADU DO WOJEWÓDZKIEGO PLANU EWAKUACJI w zakresie obszaru gminy;

PLANOWANIE ORAZ ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ, ĆWICZEŃ I INNYCH FORM EDUKACJI z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wspieranie programów edukacyjnych mających na celu przygotowanie do reagowania na potencjalne zagrożenia na obszarze gminy;

WZMACNIANIE WŚRÓD RADNYCH I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH GMINY ORAZ PRZEWODNICZĄCYCH ORGANÓW WYKONAWCZYCH JEDNOSTEK POMOCNICZYCH GMINY ŚWIADOMOŚCI LOKALNYCH ZAGROŻEŃ, w tym w ramach szkoleń i ćwiczeń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej;

POWIADAMIANIE, OSTRZEGANIE I ALARMOWANIE LUDNOŚCI O ZAGROŻENIACH NA OBSZARZE GMINY;

UTRZYMANIE GOTOWOŚCI GMINNYCH ELEMENTÓW SYSTEMÓW WYKRYWANIA ZAGROŻEŃ ORAZ POWIADAMIANIA, OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA O ZAGROŻENIACH;

PLANOWANIE LICZBY I POJEMNOŚCI OBIEKTÓW ZBIOROWEJ OCHRONY ORAZ ZLECANIE WYKONANIA SPRAWDZENIA OBIEKTU BUDOWLANEGO POD

WZGLĘDEM SPEŁNIANIA LUB MOŻLIWOŚCI SPEŁNIENIA WARUNKÓW DLA OBIEKTÓW ZBIOROWEJ OCHRONY;

WYZNACZANIE, ZAWIERANIE POROZUMIEŃ I WYDAWANIE DECYZJI O UZNANIU OBIEKTU BUDOWLANEGO ZA BUDOWLĘ OCHRONNĄ ORAZ ORGANIZOWANIE MIEJSC DORAŻNEGO SCHRONIENIA;

WYDAWANIE I ODWOŁYWANIE POLECEŃ UDOSTĘPNIENIA BUDOWLI OCHRONNYCH, UDZIELANIE POMOCY W PRZYGOTOWANIU BUDOWLI OCHRONNYCH DO UŻYCIA ORAZ INFORMOWANIE LUDNOŚCI O UMIEJSCOWIENIU OBIEKTÓW ZBIOROWEJ OCHRONY;

WPROWADZANIE DANYCH DO CENTRALNEJ EWIDENCJI OBIEKTÓW ZBIOROWEJ OCHRONY, zwanej dalej „Centralną Ewidencją OZO

FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE UTRZYMANIA, MODERNIZACJI I BUDOWY, NA OBSZARZE GMINY, INFRASTRUKTURY NIEZBĘDNEJ DO REALIZACJI ZADAŃ OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ, W TYM BUDOWLI OCHRONNYCH;

ZAPEWNIENIE FUNKCJONOWANIA URZĘDU GMINY W CZASIE WOJNY;

WNIOSKOWANIE DO STAROSTY O NADANIE PRZYDZIAŁÓW MOBILIZACYJNYCH OBRONY CYWILNEJ;

SPORZĄDZANIE CO 2 LATA INFORMACJI O STANIE PRZYGOTOWAŃ GMINY DO REALIZACJI ZADAŃ OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ I PRZEDSTAWIANIE JEJ RADZIE GMINY.

DO ZADAŃ STAROSTY NALEŻY – 26 zadań:

KIEROWANIE I KOORDYNOWANIE NA OBSZARZE POWIATU,

NADZOROWANIE, w ramach posiadanych kompetencji, REALIZACJI ZADAŃ ochrony ludności i obrony cywilnej PRZEZ PODMIOTY ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze powiatu;

KOORDYNOWANIE WSPÓŁPRACY MIĘDZY SŁUŻBAMI, INSPEKCJAMI I STRAŻAMI w zakresie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze powiatu;

ORGANIZOWANIE WSPÓŁPRACY między gminami w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze powiatu;

UDZIELANIE GMINOM WCHODZĄCYM W SKŁAD POWIATU POMOCY w realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w szczególności obejmujących:

- pozyskiwanie i wykorzystywanie niezbędnych zasobów ochrony ludności i środków finansowych,
- skierowanie, na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta), posiadanych zasobów ochrony ludności do działań na terenie gminy w sytuacjach zagrożenia,
- wzmacnianie lokalnych inicjatyw dotyczących budowania społecznej odporności,
- udzielanie pomocy doraźnej na obszarze powiatu;

WYDAWANIE ZALECEŃ, DLA WÓJTÓW (burmistrzów, prezydentów miast) gmin znajdujących się na obszarze powiatu;

OCENA WYKONYWANIA ZADAŃ ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze powiatu **przez podmioty** ochrony ludności, z którymi zawarł porozumienie lub wobec których wydał decyzję o uznaniu za podmiot ochrony ludności;

ZAWIERANIE Z WÓJTEM (burmistrzem, prezydentem miasta) POROZUMIENIA LUB UMOWY o współdziałaniu w zakresie realizacji zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej;

TWORZENIE I UTRZYMYWANIE, na obszarze powiatu, **ZASOBÓW** ochrony ludności **ORAZ INFRASTRUKTURY** niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zapewnienie dostępu do wody;

WSPARCIE PODMIOTÓW ochrony ludności w zakresie wyposażenia **W SPRZĘT I ŚRODKI OCHRONY**;

WYDAWANIE PODMIOTOM ochrony ludności i obrony cywilnej **ZALECEŃ ODNOŚNIE DO RODZAJÓW I ILOŚCI ZASOBÓW** ochrony ludności utrzymywanych przez te podmioty;

EWIDENCJONOWANIE PODMIOTÓW I ZASOBÓW OCHRONY LUDNOŚCI NA OBSZARZE POWIATU;

WYZNACZANIE, ZAWIERANIE POROZUMIEŃ I WYDAWANIE DECYZJI O UZNANIU ZA PODMIOT OCHRONY LUDNOŚCI;

ORGANIZOWANIE UDZIELANIA POMOCY HUMANITARNEJ NA OBSZARZE POWIATU;

OPRACOWYWANIE WKŁADU DO WOJEWÓDZKIEGO PLANU EWAKUACJI W ZAKRESIE OBSZARU POWIATU;

PLANOWANIE ORAZ ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ, ĆWICZEŃ I INNYCH FORM EDUKACJI z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym ZATWIERDZANIE PLANÓW ĆWICZEŃ SPORZĄDZANYCH PRZEZ WÓJTÓW (burmistrzów, prezydentów miast), EWALUACJA TYCH ĆWICZEŃ oraz wspieranie programów edukacyjnych mających na celu przygotowanie do reagowania na potencjalne zagrożenia na obszarze powiatu;

ORGANIZOWANIE I UTRZYMANIE POWIATOWYCH ELEMENTÓW SYSTEMÓW WYKRYWANIA ZAGROŻEŃ ORAZ POWIADAMIANIA, OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA O ZAGROŻENIACH;

PRZECIWDZIAŁANIE DEZINFORMACJI obniżającej społeczną odporność na obszarze powiatu;

PLANOWANIE LICZBY I POJEMNOŚCI OBIEKTÓW ZBIOROWEJ OCHRONY ORAZ ZLECANIE WYKONANIA SPRAWDZENIA OBIEKTU BUDOWLANEGO POD WZGLĘDEM SPEŁNIANIA LUB MOŻLIWOŚCI SPEŁNIENIA WARUNKÓW DLA OBIEKTÓW ZBIOROWEJ OCHRONY;

WYZNACZANIE, ZAWIERANIE POROZUMIEŃ I WYDAWANIE DECYZJI O UZNANIU OBIEKTU BUDOWLANEGO ZA BUDOWLĘ OCHRONNĄ ORAZ ORGANIZOWANIE MIEJSC DORAŻNEGO SCHRONIENIA;

WYDAWANIE I ODWOŁYWANIE POLECEŃ UDOSTĘPNIENIA BUDOWLI OCHRONNYCH, UDZIELANIE POMOCY W PRZYGOTOWANIU BUDOWLI OCHRONNYCH DO UŻYCIA ORAZ INFORMOWANIE LUDNOŚCI O UMIEJSCOWIENIU OBIEKTÓW ZBIOROWEJ OCHRONY;

WPROWADZANIE DANYCH DO CENTRALNEJ EWIDENCJI OZO;

FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE UTRZYMANIA, MODERNIZACJI I BUDOWY INFRASTRUKTURY NIEZBĘDNEJ DO REALIZACJI ZADAŃ OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ, W TYM BUDOWLI OCHRONNYCH;

ZAPEWNIENIE FUNKCJONOWANIA STAROSTWA W CZASIE WOJNY;

WNIOSKOWANIE DO WOJEWODÓW O NADANIE PRZYDZIAŁÓW MOBILIZACYJNYCH OBRONY CYWILNEJ, W TYM PRZYDZIAŁÓW NA PODSTAWIE WNIOSKÓW WÓJTÓW (BURMISTRZÓW, PREZYDENTÓW MIAST);

SPORZĄDZANIE CO 2 LATA INFORMACJI O STANIE PRZYGOTOWAŃ POWIATU do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej i przedstawianie jej radzie powiatu.

DO ZADAŃ WOJEWODY NALEŻY:

- 1) nadzór nad wykonywaniem zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej przez gminy i powiaty oraz podmioty realizujące zadania ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie;
- 2) kierowanie i koordynowanie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej przez podmioty ochrony ludności podległe i nadzorowane oraz na obszarze województwa;
- 3) udzielanie wsparcia gminom i powiatom na obszarze województwa w realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej;**
- 4) koordynacja współpracy między gminami, powiatami i podmiotami ochrony ludności na obszarze województwa;**
- 5) wydawanie zaleceń, w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej dla wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin i starostów powiatów znajdujących się na obszarze województwa oraz dla marszałka województwa;
- 6) ocena wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej przez podmioty ochrony ludności, z którymi zawarł porozumienie lub wobec których wydał decyzję o uznaniu za podmiot ochrony ludności, na obszarze województwa;
- 7) opracowywanie analiz i raportów na podstawie wniosków z oceny ryzyka województwa oraz gotowości wojewody, organów administracji samorządowej i podmiotów ochrony ludności w zakresie realizowania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie;
- 8) tworzenie i utrzymywanie, na obszarze województwa, zasobów ochrony ludności oraz infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej i zapewnienie dostępu do wody;
- 9) wydawanie podmiotom ochrony ludności i obrony cywilnej zaleceń odnośnie do rodzajów i ilości zasobów ochrony ludności utrzymywanych przez te podmioty;

10) ewidencjonowanie podmiotów i zasobów ochrony ludności na obszarze województwa oraz **prowadzenie Wojewódzkiej Ewidencji Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej;**

11) wsparcie podmiotów ochrony ludności w zakresie wyposażenia w sprzęt i środki ochrony;

12) określanie sposobu utrzymania niezbędnych zasobów ochrony ludności pozwalających na zapewnienie ciągłości realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej;

13) planowanie i zabezpieczanie środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze województwa, w tym realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dla gmin i powiatów;

14) wyznaczanie, zawieranie porozumień i wydawanie decyzji o uznaniu za podmiot ochrony ludności oraz **rozpatrywanie odwołań od decyzji wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i starostów w tych sprawach;**

15) organizowanie, koordynowanie i udzielanie pomocy humanitarnej i pomocy doraźnej na obszarze województwa;

16) opracowanie i uzgadnianie wojewódzkiego planu ewakuacji ludności, określanie obszarów i kierunków ewakuacji oraz koordynowanie sporządzania wkładów do planów ewakuacji ludności przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz starostów;

17) planowanie oraz organizowanie szkoleń, ćwiczeń i innych form edukacji z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym zatwierdzanie planów ćwiczeń sporządzanych przez starostów i marszałka województwa, ewaluacja tych ćwiczeń oraz wspieranie programów edukacyjnych mających na celu przygotowanie do reagowania na potencjalne zagrożenia na obszarze województwa;

18) przeciwdziałanie dezinformacji obniżającej społeczną odporność na obszarze województwa;

19) stała współpraca z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa w zakresie pozyskiwania i wymiany informacji dotyczących potencjalnych sytuacji zagrożenia na obszarze województwa;

- 20) stała współpraca z samorządowymi organami ochrony ludności w zakresie pozyskiwania i wymiany informacji dotyczących zagrożeń na obszarze gmin i powiatów oraz wypracowywania konkluzji dotyczących przeciwdziałania zagrożeniom i reagowania na nie;
- 21) organizowanie i współfinansowanie systemów wykrywania zagrożeń oraz powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach na obszarze województwa w sytuacjach zagrożeń oraz ocena ich funkcjonowania;
- 22) powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach na obszarze województwa;
- 23) planowanie liczby i pojemności obiektów zbiorowej ochrony oraz zlecenie wykonania sprawdzenia obiektu budowlanego pod względem spełniania lub możliwości spełnienia warunków dla obiektów zbiorowej ochrony;
- 24) wyznaczanie, zawieranie porozumień i wydawanie decyzji o uznaniu obiektu budowlanego za budowlę ochronną, organizowanie miejsc doraźnego schronienia oraz rozpatrywanie odwołań od decyzji wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i starostów w tych sprawach;**
- 25) wydawanie i odwoływanie poleceń udostępnienia budowli ochronnych, udzielanie pomocy w przygotowaniu budowli ochronnych do użycia oraz informowanie ludności o umiejscowieniu obiektów zbiorowej ochrony i nadzór nad wykonywaniem tych obowiązków przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i starostów;
- 26) wprowadzanie danych do Centralnej Ewidencji OZO;
- 27) finansowanie i współfinansowanie utrzymania, modernizacji i budowy infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym budowli ochronnych;**
- 28) zapewnienie funkcjonowania urzędu wojewódzkiego w czasie wojny;
- 29) wnioskowanie do Szefa Obrony Cywilnej o zarządzenie ewakuacji ludności lub zarządzanie ewakuacji ludności w przypadkach niecierpiących zwłoki;
- 30) wprowadzanie danych do Ewidencji Obrony Cywilnej;
- 31) nadawanie i uchylanie przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej w uzgodnieniu z właściwym terytorialnie szefem wojskowego centrum rekrutacji oraz dostarczanie wezwań do służby w obronie cywilnej;

- 32) powoływanie do służby w obronie cywilnej w drodze naboru ochotniczego;
- 33) ustalanie i wypłacanie świadczeń dla personelu obrony cywilnej;
- 34) wydawanie decyzji w sprawie odszkodowania za szkody powstałe w związku z działaniami ochrony ludności lub obrony cywilnej.

PODMIOTY OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa;
- jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej;
- ochotnicze straże pożarne;
- zakładowe straże pożarne;
- zakładowe służby ratownicze;
- gminne zawodowe straże pożarne;
- powiatowe (miejskie) zawodowe straże pożarne;
- terenowe służby ratownicze;
- związek ochotniczych straży pożarnych;
- jednostki ratownicze, o których mowa w art. 15 pkt 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie
- inspekcje i straże: a) Inspekcja Ochrony Środowiska, b) Państwowa Inspekcja Sanitarna, c) Inspekcja Weterynaryjna, d) Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, e) Inspekcja Transportu Drogowego, f) organy nadzoru budowlanego, g) straże gminne;
- Państwowa Agencja Atomistyki;
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy;
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe;
- Zespół Pomocy Humanitarno-Medycznej;
- centra powiadamiania ratunkowego;
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej;
- Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych;
- Narodowy Fundusz Zdrowia;
- podmioty lecznicze, w ramach których funkcjonują jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w rozumieniu ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 652 i 1222);

- podmioty lecznicze prowadzące szpitale w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799 i 1897);
- podmioty lecznicze korzystające ze środków publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1782) oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o Państwowym Instytucie Medycznym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2731 oraz z 2024 r. poz. 1897);
- podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego
- podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego
- podmioty uprawnione do wykonywania zadań ochrony dóbr kultury
- Polski Czerwony Krzyż;
- organizacje harcerskie i skautowe objęte Honorowym Protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- Caritas Polska i podmioty współpracujące;
- Polski Związek Łowiecki;
- Polski Związek Wędkarski;
- Aeroklub Polski;
- Służba Poszukiwania i Ratownictwa Lotniczego – ASAR;
- Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa – SAR;
- instytucje certyfikujące w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej dla kwalifikacji uregulowanych, zgłoszonych z obszaru „sprawy wewnętrzne” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1606);
- służby i podmioty ratownictwa górniczego
- podmioty wyznaczone przez organ ochrony ludności na podstawie art. 18;
- podmioty, z którymi organ ochrony ludności zawarł porozumienie o wykonywaniu zadań na podstawie art. 19;
- podmioty uznane przez organ ochrony ludności za podmioty ochrony ludności na podstawie art. 20.

ZASOBY OCHRONY LUDNOŚCI

Organy ochrony ludności ewidencjonują zasoby ochrony ludności służące realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.

Ewidencjonowanie zasobów ochrony ludności polega na stałym monitorowaniu i rejestrowaniu ich stanu.

Ewidencjonowanie zasobów ochrony ludności prowadzi się w **Centralnej Ewidencji Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej**, zwanej dalej „**Centralną Ewidencją Zasobów**”, i w **Wojewódzkich Ewidencjach Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej**, zwanych dalej „**Wojewódzkimi Ewidencjami Zasobów**”.

W Centralnej Ewidencji Zasobów gromadzi się:

- 1) dane dotyczące podmiotu ochrony ludności i obrony cywilnej
- 2) dane dotyczące zasobów ochrony ludności znajdujących się w dyspozycji poszczególnych organów ochrony ludności i obrony cywilnej oraz podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej:

Terytorialne organy ochrony ludności tworzą i utrzymują zasoby ochrony ludności niezbędne do udzielania pomocy doraźnej i pomocy humanitarnej, obejmujące w szczególności zapasy wody i środki do jej magazynowania, transportu i uzdatniania, zapasowe źródła energii i paliwa, odzież, zapasy żywności, środki sanitarne i higieniczne, produkty lecznicze i wyroby medyczne oraz stacjonarne i mobilne tymczasowe miejsca pobytu.

Podmioty ochrony ludności utrzymują zasoby ochrony ludności niezbędne do wykonania nałożonych na nie zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta oraz wojewoda zapewniają zasoby ochrony ludności niezbędne do wykonywania przez co najmniej 3 dni trwania zagrożenia zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w zakresie:

- 1) zapewnienia dostępu do wody i żywności;
- 2) zapewnienia dostępu do produktów leczniczych i udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz świadczeń opieki zdrowotnej;
- 3) wsparcia realizacji zadań ratowniczych;

- 4) zapewnienia powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności;
- 5) zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 6) zapewnienia łączności z organami ochrony ludności i podmiotami ochrony ludności;
- 7) funkcjonowania obiektów zbiorowej ochrony

Wojewoda udziela gminom i powiatom wsparcia w realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, przekazując im środki rzeczowe lub finansowe na ich realizację.

Przekazywanie środków finansowych odbywa się zgodnie z Programem Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. W przypadku konieczności przekazania środków na realizację zadań nieprzewidzianych w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, w szczególności w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym, przekazuje się środki finansowe w zakresie nieprzewidzianym w tym programie.

PODSTAWĄ FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ JEST PROGRAM OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ.

. Organy ochrony ludności i Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa uwzględniają w planach, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym:

- 1) plany ewakuacji ludności;
- 2) wyciągi z Centralnej Ewidencji Zasobów, Centralnej Ewidencji OZO oraz Ewidencji Obrony Cywilnej;
- 3) wykazy zapasowych ujęć wody lub sposobu dostarczania wody w przypadku uszkodzenia wodociągu;
- 4) wykazy źródeł energii;
- 5) lokalizację magazynów zasobów ochrony ludności;
- 6) miejsca udzielania pomocy humanitarnej;
- 7) procedury występowania o udzielenie pomocy humanitarnej i pomocy doraźnej oraz sposobu udzielania tej pomocy.

Plany ewakuacji ludności obejmują zagadnienia przemieszczenia ludności z miejsca zagrożonego i przyjęcia jej w miejscu bezpiecznym w sytuacji zagrożenia

wojną, w przypadku przewidywanego wystąpienia klęski żywiołowej, w czasie wojny i w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej.

Plany ewakuacji ludności zawierają:

- 1) liczbę osób przewidzianych do ewakuacji na danym obszarze;
- 2) wskazanie infrastruktury transportowej lądowej, wodnej i powietrznej do wykorzystania podczas ewakuacji;
- 3) wskazanie miejsc zakwaterowania przygotowanych na potrzeby przyjęcia ludności w miejscach ewakuacji;
- 4) wskazanie sił i środków transportowych niezbędnych do przeprowadzenia ewakuacji na danym obszarze;
- 5) wskazanie sił i środków niezbędnych do zabezpieczenia procesu ewakuacji oraz ochrony pozostawionego mienia;
- 6) wskazanie osób odpowiedzialnych za koordynację i wsparcie działań związanych z przeprowadzeniem ewakuacji na danym obszarze;
- 7) wskazanie sposobu powiadamiania ludności o ewakuacji.

Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa opracowuje krajowy plan ewakuacji.

Krajowy plan ewakuacji opracowuje się na podstawie wojewódzkich planów ewakuacji ludności.

Krajowy plan ewakuacji opracowuje się na okres 3 lat. Krajowy plan ewakuacji podlega aktualizacji stosownie do potrzeb.

Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa opracowuje, w uzgodnieniu z Szefem Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, wytyczne dla wojewódzkich planów ewakuacji ludności.

Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa koordynuje przygotowanie przez wojewodów wojewódzkich planów ewakuacji ludności.

Wojewoda opracowuje wojewódzki plan ewakuacji ludności na podstawie wkładów do planu ewakuacji przygotowanych przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i starostów.

Wojewoda uzgadnia wojewódzki plan ewakuacji ludności z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta opracowują, odpowiednio dla obszaru gminy i powiatu, wkłady do wojewódzkiego planu ewakuacji ludności.

Wojewódzki plan ewakuacji ludności stanowi załącznik funkcjonalny do planu zarządzania kryzysowego województwa. Wkłady, o których mowa w art. 43, stanowią załącznik funkcjonalny do planów zarządzania kryzysowego odpowiednio gminy i powiatu.

SZKOLENIA, ĆWICZENIA I EDUKACJA Z ZAKRESU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przeprowadza się co najmniej:

- 1) dla osób pełniących funkcję terytorialnego organu ochrony ludności – w ciągu 3 miesięcy od dnia objęcia tej funkcji i następnie nie rzadziej niż raz na rok;
- 2) dla osób pełniących funkcję organu ochrony ludności innych niż wskazane w pkt 1 oraz dla wykonujących zadania związane z ochroną ludności lub obroną cywilną sekretarzy stanu i podsekretarzy stanu w urzędach obsługujących organy ochrony ludności – w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia tej funkcji albo stanowiska;
- 3) dla osób wykonujących zadania związane z ochroną ludności i obroną cywilną – nie rzadziej niż raz na rok;
- 4) dla osób posiadających przydziały mobilizacyjne obrony cywilnej – w ciągu 6 miesięcy od dnia otrzymania przydziału mobilizacyjnego obrony cywilnej.

Szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla ministrów, sekretarzy stanu i podsekretarzy stanu, kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów, marszałków województw i starostów prowadzi Akademia Pożarnicza.

Szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), pracowników urzędów administracji publicznej oraz członków i pracowników podmiotów ochrony ludności oraz organów jednostek pomocniczych gminy mogą być prowadzone przez uczelnie służb państwowych podległych ministrowi właściwemu do spraw

wewnętrznych, szkoły, dla których organem założycielskim jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ośrodki szkolenia służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz inne uczelnie, związek ochotniczych straży pożarnych, a także przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, z którymi kierownik urzędu albo podmiot ochrony ludności zawarł umowę na realizację tych szkoleń. **Szkolenia dla wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) organizują wojewodowie.**

. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, programy szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagania dla podmiotów prowadzących szkolenia,

INFRASTRUKTURĄ NIEZBĘDNĄ DO REALIZACJI ZADAŃ OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ JEST INFRASTRUKTURA ZAPEWNIAJĄCA W SZCZEGÓLNOŚCI:

- 1) schronienie lub nocleg;**
- 2) zaopatrzenie w wodę i żywność oraz w produkty lecznicze;**
- 3) energię elektryczną, paliwo, łączność, usługi teleinformatyczne i transport;**
- 4) udzielanie pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i świadczeń opieki zdrowotnej;**
- 5) magazynowanie i dystrybucję rezerw materiałowych;**
- 6) realizację działań ratowniczych, pomocy humanitarnej i pomocy doraźnej;**
- 7) wykrywanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie o zagrożeniach;**
- 8) funkcjonowanie usług publicznych.**

OBIEKTY ZBIOROWEJ OCHRONY

Uznając obiekt budowlany albo jego część za BUDOWLĘ OCHRONNĄ NADAJE MU SIĘ STATUS SCHRONU LUB UKRYCIA ORAZ KATEGORIĘ ODPORNOŚCI.

SCHRON to uznany za budowlę ochronną obiekt budowlany albo część obiektu budowlanego o konstrukcji zamkniętej i hermetycznej, wyposażony w urządzenia filtrowentylacyjne lub pochłaniacze regeneracyjne.

UKRYCIE to uznany za budowlę ochronną obiekt budowlany albo część obiektu budowlanego o konstrukcji niehermetycznej.

Ilekcóż w przepisach niniejszego rozdziału mowa jest o obiekcie budowlanym, rozumie się przez to również część obiektu budowlanego.

MIEJSCA DORAŻNEGO SCHRONIENIA to obiekty zbiorowej ochrony będące obiektami budowlanymi, przystosowane do tymczasowego ukrycia ludzi,

W celu zapewnienia realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub wojewoda mogą zawrzeć z właścicielem lub zarządcą nieruchomości porozumienie o uznaniu obiektu budowlanego za budowlę ochronną.

W porozumieniu określa się szczegółowe obowiązki właściciela lub zarządcy oraz warunki użytkowania budowli ochronnej, w zakresie przewidzianym w ustawie.

Właściwe organy ochrony ludności, na obszarze swojej właściwości miejscowej, planują niezbędną liczbę i pojemność obiektów zbiorowej ochrony, uwzględniając w szczególności liczbę ludności przebywającej na danym obszarze oraz przewidywane rodzaje zagrożeń.

Pojemność obiektów zbiorowej ochrony planuje się w taki sposób, aby zapewnić schronienie:

- 1) w granicach administracyjnych miast we wszystkich obiektach zbiorowej ochrony – dla co najmniej 50 %, w tym w budowlach ochronnych – dla co najmniej 25 %,
- 2) poza granicami administracyjnymi miast we wszystkich obiektach zbiorowej ochrony – dla co najmniej 25 %, w tym w budowlach ochronnych – dla co najmniej 15 % – przewidywanej liczby ludności przebywającej w sytuacji zagrożenia na obszarze planowania.

Organy ochrony ludności na wniosek właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego:

1) przekazują im środki finansowe w formie dotacji celowej na:

a) budowę budowli ochronnej,

b) przebudowę budowli ochronnej w celu spełnienia warunków technicznych i warunków technicznych użytkowania budowli ochronnej,

c) organizowanie miejsc doraźnego schronienia,

d) przygotowanie budowli ochronnej do użycia;

mogą przekazać im środki finansowe w formie dotacji celowej na: a) dostosowanie obiektów do wymagań, o których mowa w art. 94 i art. 95, b) remont i utrzymanie obiektów zbiorowej ochrony

FINANSOWANIE OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Art. 152. 1. Koszty na realizację zadań określonych w ustawie są pokrywane, w ramach środków będących w dyspozycji właściwych dysponentów części budżetu państwa.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, przeznacza się na finansowanie lub dofinansowanie organów ochrony ludności i podmiotów ochrony ludności w zakresie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym na zadania o charakterze obronnym Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności na:

1) tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym rozwój krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, ochotniczych straży pożarnych i podmiotów ochrony ludności;

2) zakupy i modernizację sprzętu, w tym sprzętu teleinformatycznego;

3) budowę i utrzymanie baz magazynowych;

4) budowę, modernizację i remont infrastruktury związanej z ochroną ludności i obroną cywilną, w tym budowli ochronnych;

5) szkolenia i edukację.